

Prot. bil. H

Synemännens utlåtande

avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen avseende företag för torrläggning av vattenskadad mark tillhörande byn Kisebast uti Fogelfors socken av Kalmar län, år 1926.

Mom. 1.

Förordnande.

Den 17 oktober 1924 utfärdade Länsstyrelsen i Kalmar län förordnande för undertecknad statens lantbruksingenjör att på ansökan av Axel Danielsson i Kisebast ifrågavarande förrättning i laga ordning verkställa och fullborda.

Mom. 2.

Företagets ändamål omfattning och läge.

Sökandena ha yrkat på dikens upptagande för torrläggning av deras i företaget ingående odlade eller odlingsbara marker intill ett medeldjup av 1,0 meter. Med hänsyn till föreliggande yrkande hava synemännen föreskrivit till upptagande de diken, som å hithörande plankarta markerats med heldragna röda linjer. Dikens djup äro bestämda med hänsyn till att företaget avser höjning av jordens alstringsförmåga intill ett torrlägningsdjup av 1,0 meter. Markerna äro belägna c:a 1,5 km. väster om

38 41.
byn Kisebast, straxt norr om allmänna vägen Fagerhult-Fogelfors.

Dikena äro å hithörande ritningar betecknade med bokstäverna

A-B-C-E-E, G-H och F-D₁-D. Företaget är beläget inom det nederbörds-
område, som i K. K. den 13 april 1922 betecknats med nr 74 . I ✓

Övrigt hänvisas till bifogade översiktskarta, bil. 1 till detta
utlåtande.

Mom. 3.

Laga hinder.

Emot förrättningens handläggning eller företagets utförande har
något laga hinder ej blivit anmält och har sådant hinder ej
heller av synemännen kunnat utrönas.

Mom. 4.

Företagets beskaffenhet.

Synemännen anse att företaget är att hänföra till vattenavledning
varom stadgas i 7 kap. 37-47 §§ vattenlagen. Synemännen anse att
dikning å nedanförliggande mark enligt 7 kap. 3 § vattenlagen icke
behöver verkställas. ✓

Mom. 5.

Fall, vattenmängd, dimensioner m. m.

Av hithörande profilritningar och planritning, på vilken senare
markens höjdläge över avvägningens nollplan finnes utsatt med blå

42 8

siffror, framgå lutningsförhållandena m. m. Av profilritningen framgår jämväl det bottenfall, som föreskrivits å de olika dikessträckorna, i det att bottenlinjens höjdlägen över förenämnda nollplan finnes angivna med röda siffror under bottenlinjen. Dikenas dimensioner och fall framgå av profil- och sektionsritningarna. Minsta bottenlutningen utgör 0,7:1000. Bottenbredden är överallt 0,3 meter och sidolutningen för sträckan A-B-C-D-E 1:1,25 och för övriga sträckor 1:1,00.

Företagets vattensamlingsområde är för dikessträckan A-B-C-D-E c:a 3 kvadratkilometer med ett beräknat blivande högvattenstånd av 0,6 m. För sträckorna D-E-F och G-H är vattensamlingsområdet obetydligt varför torrlägningsdjupet som erfordras för dränering ävensom praktiska hänsyn till grävningens utförande och dikenas bestånd fått avgöra dikenas dimensioner.

Mom. 6.

Uppskattning av båtnaden.

Enligt bestämmelserna i 60 § 10 kap. vattenlagen hava syemännen för utrönande av värdet av den genom företagets utförande uppkommande båtnaden uppskattat marken såväl i dess skick före företaget som och i det skick, vari den antages komma efter företagets fullbordan. För den skull har plan-

ritning upprättats efter nymätning av det vattenskadade området, varefter dettas höjdläge utrönts genom avvägning, varjämte dess naturliga godhet och beskaffenhet undersökts. Som vattenskadad har den mark intagits, som under rådande förhållanden ej varit torrlagd till 1,2 meters djup. Synemännen hava åsatt varje särskild ägofigur ett visst värde dels i dess nuvarande tillstånd som och i det tillstånd vari marken väntas komma att befinna sig efter företagets fullbordan. Markens nuvarande värde har erhållits genom att multiplicera det åsatta blivande värdet med ett torrlägningsgradtal, som uträknats på grund av varje figurs medelhöjdläge. Det nya dikets bottenlinjer har utlagts så att torrläggning kan åstadkommas till 1,0 meters djup. För de ägofigurer, som efter företagets fullbordan beräknas icke kunna erhålla full torrläggning har det blivande jordvärdet blivit nedsatt till det blivande torrlägningsdjupet.

Vid uppskattning av båtnaden hava synemännen i möjligaste mån beaktat alla de omständigheter, som ansetts kunna inverka på båtnadsbeloppets storlek. I övrigt hänvisa synemännen till den upprättade värderingslängden, vilken bilagts protokollet som bil. *D* .

Mom. 7.

Ersättningar.

Såvitt vederbörande jordägare ej annorledes bestämma stadga synemännen med stöd av 5 § 7 kap., 64 § 10 kap. och 49 § 9 kap. vattenlagen dels att ersättning för jord som åtgår till utvidgande av diket skall utgå i överensstämmelse med den upprättade jordersättningslängden, vilken bilagts protokollet under bil. E, dels ock att ersättning för jord som åtgår till jordupplag skall ersättas efter jordens fulla värde efter företaget sådant detta värde är upptaget i värderingslängden. De belopp som skola utgå som ersättning för jordupplag skola efter uppmätning och sedan företaget blivit fullbordat men innan jordvallarna blivit borttagna uträknas av tvenne ojäviga män eller om någon det fordrar av statens inom distriktet tjänstgörande lantbruksingenjör. I övrigt hänvisas till förenämnda 5 § 7 kap. vattenlagen. Dessa ersättningsbelopp skola gäldas av delägarna efter samma grunder, som gälla för fördelning av kostnaderna för dikningsarbetets utförande. Ersättning för jordupplag medför dock ej dikningsföretagets äganderätt till jorden utan utgör ersättningsbeloppet endast ersättning för det intrång som jordägaren lider genom jordvallarnas uppläggande å hans mark. Borttager jordägaren ejälv jordvallarna äger han sålunda sedan bruka jorden, men

är skyldig att vid rensningar ånyo tåla jordvallars uppläggande.

Skulle genom företagets utförande skada eller intrång vilket synemännen ej förutsett, vållas någon, äger denne att inom fem år, räknat från i detta utlåtande angivna eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden för företagets fullbordan till Söderbygdens vattendomstol ingiva sina ersättningsanspråk. Härutinnan hänvisa synemännen till stadgandet i 57 § 7 kap. vattenlagen.

Mom. 8.

Framtida underhållet.

Beträffande framtida underhållet hänvisa synemännen till bestämmelserna i 34 § 7 kap. vattenlagen. Kostnaderna för underhållet skola fördelas enligt samma grunder som gälla för deltagande i kostnaderna för arbetets utförande med undantag för att bestämmelserna i 27 § 7 kap. vattenlagen icke i detta fall skola lända till efterrättelse. Rensningar skola verkställas, så snart detta visar sig vara av nöden och någon delägare styrker behovet av rensningars vidtagande. All dämning av dikena vare förbjuden såvida den ej sker i samband med rensning och dämmande hinder, av vad slag de vara må, skola avlägsnas i den ordning som angående rensning blivit bestämt.

Mom. 9.

Arbetsplan och arbetstid m. m.

Med stöd av 62 § 10 kap. vattenlagen bestämma synemännen

✓ att företaget skall benämnas "Kisebast's torrlägningsföretag
av år 1926;"

att arbetena må taga sin början omedelbart sedan denne förrätt-
ning vunnit laga kraft och anmälan om styrelseval gjorts
hos Länstyrelsen i Kalmar län;

att arbetet skall vara fullbordat inom tre / 3 / år från den
dag denna förrättning vunnit laga kraft, delägarna obetaget
att bringa företaget till fullbordan dessförinnan. Beträffan-
de möjligheterna och sättet för utsättande av ny tid för
företagets fullbordan hänvisa synemännen till stödandet i
58 § 7 kap. vattenlagen;

att företaget skall utföras i full överensstämmelse med det
upprättade förslaget;

att de ur avloppen uppkastade jordmassorna skola uppläggas till
ungefärlig lika storlek och godhet på ömse sidor om avloppen
och ej läggas närmare dikeskanterna än 0,8 meter samt ej
givas brantare lutning mot diket än 1:1;

att bankarna skola omedelbart efter uppkastandet genomgrävas på
för ytvattnets fria avrinnande lämpliga ställen, t. ex. vid
i avloppen inmynnande tegdiken eller svackor i marken, dock
på minst var 50 meter;

att avsyning av arbetena skall, om någon delägare i företaget det

fordrar, verkställas av statens lantbruksingenjör;

att de fixpunkter till ledning vid arbetenas utförande och fram-

tida rensningar, vilka inhuggits i form av kors i jordfasta

stenar, icke få rubbas;

att allt arbete skall utföras å entreprenad, och skola delägarna

antingen efter utlysande av arbetet å entreprenadauktion

eller infordrande av skriftliga anbud bortlämna arbetet.

Mom. 10.

Styrelsen för företaget.

På grund av bestämmelserna i 61 § 7 kap. och 72 § 10 kap. vattenlagen uppdraga synemännen åt lantbr. Axel Danielsson, Kisebast pr.

Fogelfors att i föreskriven ordning utfärda kallelser till sammanträde för val av styrelse för företaget. Kallelse till sammanträde skall enligt 64 § 7 kap. vattenlagen antingen skriftligen delgivas samtliga delägare i företaget minst en vecka före sammanträdet eller ock minst fjorton dagar därförut kungöras i Fogelfors sockens kyrka samt minst en av ortens tidningar.

Beträffande sammanträdet skall i tillämpliga delar gälla föreskrifterna i 22 § 3 kap. vattenlagen. Anmälan om styrelsens sammansättning skall ingivas till Länsstyrelsen i Kalmar län.

Beträffande rösträtt hänvisas till 64 § 7 kap. vattenlagen

enligt vilken delägare äger rösträtt efter det andelstal som jämlikt 23-26 §§ och 29 § 7 kap. vattenlagen är avgörande för hans skyldighet att taga del i kostnaden för företaget.

Synemännen hänvisa i övrigt till bestämmelserna i 13, 15, 17-21 och 23-25 §§ 3 kap. vattenlagen varvid är att beakta de särskilda stadganden som givas i 63 och 65 §§ 7 kap. vattenlagen.

Synemännen uppdraga åt lantbrukaren Axel Danielson att som ägare till 41/384 mtl. 1¹⁰ Kisebast mottaga och förvara till förrättningen hörande kartor och handlingar och skola dessa kartor och handlingar förvaras å nyssnämnda fastighet.

Mom. 11.

Kostnadernas fördelning.

Synemännen hava ej ansett anledning föreligga till uppdelning av företaget i avdelningar utan böra delägarna taga del i dikningssamfällighetens torrläggning på sätt i 7 kap. 23 § vattenlagen stadgar. Det må dock anmärkas, att enär en del i företaget ingående markområden till följd av sitt läge ej ansetts kunna utnyttja den genom företagets utförande ökade möjligheten till torrläggning utan upptagande av särskilda diken, två stycken bidiken, sträckorna D-D₁-F och G-H, blivit kostnadsberäknade.

Da det härvid visat sig, att de av sträckorna G-H och D₁-F beroende ägofigurerna n:ren 87 och 88-95 ej kunna bära den kostnad som erfordras för uppgrävande av denna sträcka, ha dessa figurer ej påförts delaktighet i kostnaden för företaget. Beträffande sträckan D-D₁ har kostnaderna för denna sträckas upptagande efter båtnadstalen fördelats mellan de ägofigurer, som av diken tillskyndas båtnad. Dessa ägofigurers delaktighet i företaget har sålunda reducerats med det belopp vartill upptagandet av dessa diken beräknats uppgå, såsom närmare framgår av kostnadsfördelningslängden, bil. 2, till detta utlåtande.

Delägare i företaget som ej sökt förrättningen vare dock jämlikt 27 § 7 kap. vattenlagen icke pliktig vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet av den båtnad hans mark därigenom beredes.

Kostnaderna för denna förrättning skola jämlikt 30, 79-80 §§ 10 kap. vattenlagen förskjutas av sökandena och fördelas mellan delägarna i företaget enligt enahanda grunder som gälla för fördelningen av kostnaderna för själva företaget, dock utan sådan begränsning, som anförmäles i 27-28 §§ 7 kap. vattenlagen. I nedan intagna kostnadsfördelningslängd har jämväl kostnaden för förrättningen blivit fördelad.

Mom. 12.

Besvärshänvisning.

Missnöje med detta utlåtande eller med förrättningen i övrigt kan anföras genom ingivande av besvärsskrivelse i tre exemplar till Söderbygdens vattendomstol, Stockholm, inom sextio dagar från denna dag räknat. I besvären skola fullständigt upptagas alla klagandens påståenden och skälen härtill, och skola till besvären fogas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet. I övrigt hänvisas till 85 § 11 kap. vattenlagen.

Kisebast den 6 juli 1926

Torsten Jonzon

Statens lantbruksingenjör

Biträdande gode män:

Ch. Carlsson *W. St. Johansson*

Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	By och jordägare	Sökande och med dem likställda	Areal			Markens uppskattade värde	
					Åker	Äng och odlingsmark	Annan mark	Nuvarande värde	Blivande värde
								Kronor	Kronor
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
41/384	A	19	Kisebäst						
			Rickard Lander		1.33			39.30	60.15
41/384	B	110	Kisebäst						
			Nel Lander	1.64	2.74	2.44	1.64	1273.85	3307.11
41/384	C	128/16	Kisebäst						
			Alfred Lander	2.71.5	0.17.5			1630.60	2492.51
41/384	D	144 I	Kisebäst						
			C. G. Lander	0.20				80.00	160.00
29/192	E	13	Kisebäst						
			Valfrid Johansson	1.23	0.01.5			594.15	111.00
29/192	F	144 II	Kisebäst						
			Herman Johansson	1.48.5	0.21			701.85	1414.00
29/192	G		Kisebäst						
			Hemmansvärd till byn				1.37		219.00
			Summa	8.37	4.17	3.01		4319.75	9312.11

Förbättrings- värde	Andel i kostnaden för syneförrätt- ningen m. m.		Beräknad andel i kostnaden för företags avdelningar, sträckan								Summa delaktighet i företaget	
			Samlad i företags m. m.		Andelen för andel i sträckan D-Dj, vilken ej skall utgå							
			Kronor	%	Kronor	%	Kronor	%	Kronor	%	Kronor	%
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
				Andelen för andel i sträckan D-Dj, vilken ej skall utgå								
				Andelen för andel i sträckan D-Dj, vilken ej skall utgå								
567.90	12.285	44.86	460.99						460.69	12.285		
2033.63	43.994	232.27	1649.77						1649.77	43.994		
861.90	18.646	98.44	699.23						699.23	18.646		
80.—	1.730	9.13	64.88						64.88	1.730		
517.05	3.186	16.82	419.46	97.115	448.65	300.—			119.46	3.186		
712.65	15.417	81.40	578.14						578.14	15.417		
219.20	4.742	25.04	177.83						177.83	4.742		
4992.33	100.—	527.96	4050.—						3750.—	100.—		

Kisebäst den 6. juli 1926
 Torsten Jonzon
 Stämman Lantbrukarnas för
 Biträdande gude män:
 C. Carlsson W. A. Johansson